

С. В. Пірог,

аспірант кафедри економіки підприємства та управління персоналом,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСНОГО ПТАХІВНИЦТВА

S. Piroh,

graduate student enterprise economics and human resources management,
Yuriy Fedcovych Chernivtsi National University, Chernivtsi

EFFICIENCY OF MEAT POULTRY ENTERPRISES

У статті проведено аналіз ринку м'яса птиці в Україні. Проведено аналіз фінансових показників компанії лідера. Визначено основні причини високої конкурентоспроможності продукції компанії "МХП". Описані проблеми, що спричинили негативний фінансовий результат.

The article analyzes the poultry market in Ukraine. The analysis of financial indicators of the company leader was conducted. The main reasons for the high competitiveness of MHP products are determined. The problems that caused the negative financial result of the holding are described.

*Ключові слова: ефективність, ефект, тенденція, "МХП", птахівництво.
Key words: efficiency, effect, trend, "MHP", poultry.*

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Падіння рівня реальних доходів населення зменшує доступність якісних продовольчих продуктів, що створює загрозу економічній і соціальній безпеці держави. Значна девальвація національної валюти здорожує вартість імпортованих продуктів, і зменшує вартість робочої сили. Така ситуація є сприятливою для розвитку власних галузей сільського господарства і харчової промисловості.

Одним із перспективних напрямків сільського господарства є птахівництво. На ринку представлена олігополія з одним явним лідером, досвід якого можливо використати для вдосконалення підприємств галузі.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Проблеми збільшення ефективності виробництва розглядали такі автори: Н.О. Аверчева, Т.В. Бакіна, О.Б. Булик, А.Г. Коваленко, О.В. Ульяновченко, О.П. Русак, М.В. Яценко.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Визначити основні перевали підприємства лідера у галузі птахівництва

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Ринок птахівництва представлений двома групами виробників продукції: господарствами населення та підприємствами. Розподіл обсягів виробництва представлений в таблиці 1.

Таблиця 1. Показники виробництва м'яса птиці в Україні

Роки	Виробництво підприємствами тис. тонн	До загального виробництва, %
1990	356,8	50,3%
2000	35,8	18,5%
2010	772,0	80%
2011	811,0	81,4%
2012	868,1	80%
2013	966,6	82,7%
2014	974,4	83,6%
2015	967,7	84,6%

Джерело: Державна служба статистики України.

Як видно з показників основними виробниками продукції, більше 84 % є сільськогосподарські підприємства. Пропозиція продукції на ринку м'яса курятини, — основного товару галузі представлено у такий спосіб (рис. 1).

Наведені дані свідчать про значну концентрацію виробничих потужностей в одній компанії, що може пояснюватися високою ефективністю виробництва і реалізації продукції.

З дати свого заснування компанія "МХП" нарощувала обсяги виробництва продукції та створювала вертикальні зв'язки між компаніями однієї виробничо-логістичної ланки. Питома вага виробленої продукції компанією "МХП" представлено в таблиці 2.

Проте, якщо розраховувати ефективність балансовим методом з 2014 р. компанія є неефективною. Фінансовий результат проявився у відємній формі. Основні фінансові показники компанії зображені в таблиці 3.

Причиною такою зміни у фінансових показниках компанії є падіння національної валюти в цей період і збільшення курсових різниць, що привело до здійснення додаткових незапланованих витрат. Власний капітал компанії постійно зменшується через непокритий збиток. Проте причина фінансової неефективності компанії пов'язана з інвестиційним аспектом. Операційна діяльність організована на високому рівні і дозволяє розвиватися компанії на фоні негативного фінансового результату.

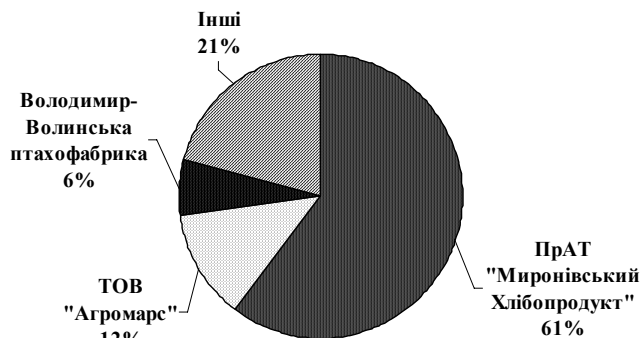

Рис. 1. Структура пропозиції продукції м'ясного птахівництва за виробниками за 2015 рік

Джерело: [2].

Таблиця 2. Питома вага "МХП" на ринку промислового виробництва м'яса птиці

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Виробництво підприємствами	772,0	811,0	868,1	966,6	974,4	967,7	992,4
Виробництво «МХП»	331,4	384	404	447	525,4	519,5	573
Питома вага «МХП»	42,9%	47,3%	46,5%	46,2%	53,9%	53,6%	57,7%

Джерело: [1].

Таблиця 3. Фінансові показники "МХП"

Показник	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Частка основних засобів в активах підприємства, %	54,27%	58,19%	59,57%	59,96%	60,67%	59,78%
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	7719355	9964494	11247824	11826711	14636689	23983085
Фінансовий результат	2044562	2565372	2478385	1198255	-12417227	-5578761
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	22766	24779	27800	30200	29923	30979
Власний капітал	5107414	7131189	9245861	9074092	3011585	1744492
Необоротні активи	6783399	9004280	11804451	12796842	20271319	26818889
Довгострокові зобов'язання	5260302	5662653	6594508	9729150	12727605	21841875
Короткострокові кредити та позики	900977	1361265	1858293	303734	0	0
Дебіторська заборгованість	1468575	1807070	2461692	2534538	6535223	7469208
Запаси	893267	1162416	3519979	3262009	4544676	8447702

Джерело: [3].

Однією з переваг технологічного процесу компанії є його закритість.

Виробничо-розподільча ланка повністю належить цій компанії. Виробничий процес починається зі збору зернових на власних орних площах, далі зерно транспортується на власні елеватори. Наступним етапом є переробка сировини у комбікорм на виробничих потужностях компанії. Паралельно цим процесам відбувається процес інкубації і вирощення молодняку на інкубаторних станціях. Далі відбувається вирощення, забій та переробка птиці. Після чого відбувається транспортування власним автомобільним парком до мережі супермаркетів та власних точок збуту продукції (рис. 2).

Описаний виробничий процес дозволяє мінімізувати ризики і транзакційні витрати, а отже і зменшити собівартість продукції.

ВИСНОВКИ

М'ясна галузь України вийшла на міжнародний ринок і має значний потенціал до зростання, яке відбуватиметься в першу чергу через розширення ринку м'яса птиці [4, с. 84]. Основні передумови до захоплення ринку є у великий підприємств, що здатні використовувати передове обладнання і здійснювати замкнутий цикл виробництва. Проте існує проблема пошуку інвестицій на такі капітальні проекти. Іноземні інвестиції можуть створювати валютні ризики, якщо підприємство не орієнтоване на експорт. Тому для вирішення фінансових проблем компаніям з іноземним капіталом необхідно збільшувати збут продукції закордонним споживачам.

Література:

1. Mhp.com.ua [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. — Електронні дані. — К., 2017. — Режим доступу: <http://www.mhp.com.ua/>

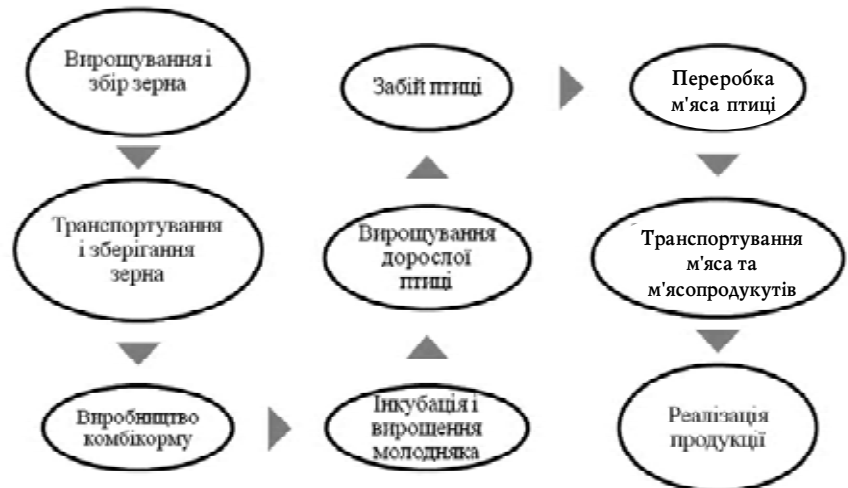

Рис. 2. Виробничо-розподільчий ланцюг м'ясного птахівництва

Джерело: [1].

2. Latifundist.com [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. — Електронні дані. — Полтава, 2017. — Режим доступу: <http://latifundist.com/>

3. Smida.gov.ua [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. — Електронні дані. — К., 2017. — Режим доступу: <http://smida.gov.ua/>

4. Вегнерук Н.П. Стан та перспективи підвищення ефективності виробництва продукції птахівництва / Н.П. Вегнерук, К.М. Васюк // Інвестиції: практика та досвід. — 2015. — № 21. — С. 83—85.

References:

1. PJSC Myronivsky Hliboproduct (2017), available at: <http://www.mhp.com.ua/> (Accessed 15 Sept 2017).

2. Latifundist.com (2017), available at: <http://latifundist.com/> (Accessed 15 Sept 2017).

3. SMIDA (2017), available at: <http://smida.gov.ua/> (Accessed 15 Sept 2017).

4. Vehnerek N. P. K. M. Vasiuk. (2015), "Condition and prospects for improving the efficiency of poultry production", Investytsii: praktyka ta dosvid, vol. 21, pp. 83—85.

Стаття надійшла до редакції 17.09.2017 р.